

Waldemar Chrostowski

Dokument Papieskiej Komisji Biblijnej "Interpretacja Biblii w Kościele" : 33 Sympozjum Biblistów Polskich, Szczecin, 14-15.IX.1995

Collectanea Theologica 66/1, 5-7

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**DOKUMENT PAPIESKIEJ KOMISJI BIBLIJNEJ
„INTERPRETACJA BIBLIJ W KOŚCIELE”.
33 SYMPOZJUM BIBLISTÓW POLSKICH,
SZCZECIN, 14-15.IX.1995**

W nowo wybudowanym gmachu Arcybiskupiego Wyższego Seminarium Duchownego pod wezwaniem Świętej Rodziny z Nazaretu w Szczecinie odbyło się w dniach 14 i 15 września 1995 r. doroczne Sympozjum Biblistów Polskich. Wybranie Szczecina na miejsce spotkania nie było sprawą przypadku. W maju 1995 r. odbyły się tam uroczyste obchody półwiecza polskiej administracji kościelnej na odzyskanych w 1945 r. Ziemiach Zachodnich i Północnych. Polscy bibliści katoliccy przez swoją obecność w Szczecinie włączyli się w świętowanie tej rocznicy oraz zaznaczyli więź Kościoła nad Odrą i Bałtykiem z Kościołem w Polsce. Hasło jubileuszowych obchodów brzmiało „Tu chcemy służyć Panu”.

Tematem obrad stał się wydany w 1993 r. dokument Papieskiej Komisji Biblijnej zatytułowany *Interpretacja Biblii w Kościele*. Jego ukazanie się upamiętnia setną rocznicę encykliki *Providentissimus Deus* Leona XIII (1893) i pięćdziesiątą rocznicę encykliki *Divino afflante Spiritu* Piusa XII (1943). Obie były poświęcone zagadnieniom z dziedziny hermeneutyki biblijnej i stanowią kamienie milowe w zakresie katolickiego zrozumienia i objaśniania Pisma Świętego. Najnowszy dokument PKB wpisuje się w nurt odnowy podjęty przez II Sobór Watykański i wyrażony w tak znaczących wypowiedziach jak Konstytucja Dogmatyczna o Objawieniu Bożym *Dei Verbum* (1965) i Instrukcja Papieskiej Komisji Biblijnej *O historycznej prawdzie Ewangelii Sancta Mater Ecclesiae* (1964).

Spotkanie biblistów rozpoczęło się od mszy św. koncelebrowanej pod przewodnictwem abpa Mariana Przykuckiego, metropolity szczecińsko-kamińskiego. W homilii abp M. Przykucki umieścił sympozjum w kontekście 50-lecia obchodów polskości Ziemi Zachodnich i Północnych i polskiej administracji kościelnej na tym terenie. Nawiązał również do przypadającego w tym dniu święta Podwyższenia Krzyża podkreślając „prawo ofiary” jako szczególnie pilny wymóg obok wszystkich innych praw w naszej Ojczyźnie.

Ofiara to podstawowy wymiar życia chrześcijanina; nie może jej też zabraknąć w postudze i życiu tych, którzy stoją w służbie Słowa Bożego.

Obrady otworzył ks. prof. Ryszard Rubinkiewicz (KUL), pełniący funkcję prezesa Biblistów Polskich. Przypomniął, że w minionym roku zmarł zasłużony dla biblistów ks. prof. Jan Stępień (zob. wspomnienie Mu poświęcone w niniejszym numerze CT). Naszkicował program sympozjum, nawiązujący do pierwszej i drugiej części dokumentu PKB, poświęconych metodom i podejściom w interpretacji Biblii i najważniejszym zagadnieniom hermeneutycznym. Zapowiedział, że dwie pozostałe części dokumentu będą przedmiotem refleksji podczas sympozjum w 1996 roku.

Przewodniczenie przedpołudniowej części obrad objął ks. prof. Tomasz Jelonek (PAT). W jej ramach został wygłoszony referat oraz dwa komunikaty. Tytuł referatu, który przedłożył ks. prof. R. Rubinkiewicz, brzmiał *Nowe aspekty egzegezy biblijnej w świetle dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej o interpretacji Biblii w Kościele*. Następnie ks. dr Stefan Zygmunt MSF (Poznań) przedłożył komunikat na temat fundamentalistycznej lektury Biblii i zagrożeń z niej płynących. Pod nieobecność prelegenta został też odczytany komunikat, którego autorem jest ks. dr Jerzy Suchy (Lublin) na temat podejścia psychologicznego i psychoanalitycznego w egzegezie biblijnej.

Popołudniowej części obrad przewodniczył o. prof. Sebastian Jasieński (Uniwersytet Opolski). Referat *Analiza struktury literackiej drogą do lepszego zrozumienia tekstu biblijnego* wygłosił ks. dr Stanisław Hałas SCJ (Stadniki), zaś s. doc. dr hab. Ewa J. Jezierska OSU (Wrocław) przedstawiła komunikat dotyczący feministycznego podejścia w interpretacji Biblii.

Wieczorem pierwszego dnia obrad odbyło się spotkanie poświęcone powołaniu do życia Stowarzyszenia Katolickich Biblistów Polskich. O tej inicjatywie mówi się od dłuższego czasu. Powracała także podczas poprzednich sympozjów. Dla zaistnienia SKBP potrzebna jest jednak przychylność i zgoda ze strony Konferencji Episkopatu Polski. Ks. prof. R. Rubinkiewicz podjął starania w tym kierunku, niestety, ich realizacja przebiega zbyt wolno. Przedmiotem dyskusji był projekt statutu, nie doszło jednak do ukonstytuowania się władz Stowarzyszenia. Potrzebne jest współdziałanie zwłaszcza ze strony przewodniczącego Podkomisji Biblijnej Episkopatu Polski. Podobne stowarzyszenia powstały po 1989 r. na Węgrzech, w Cze-

chach i w Słowenii, zaś sytuacja w Polsce jest niezrozumiała. Mamy przecież około 200 biblistów zajmujących się specjalistycznymi studiami i badaniami w zakresie Pisma Świętego.

Drugi dzień sympozjum rozpoczęła msza św., koncelebrowana pod przewodnictwem ks. prof. Jana Ł a c h a, rektora ATK. Homilię, nawiązującą do święta Matki Boskiej Bolesnej, wygłosił o. prof. Augustyn J a n k o w s k i (PAT). Przewodniczenie ostatniej części obrad objął ks. prof. Jan Kanty P y t e l (PWT w Poznaniu). Referat na temat sensów tekstu biblijnego w świetle dokumentu PKB wygłosił o. dr hab. Tomasz M. D ą b e k (PAT), zaś ks. dr Waldemar C h r o s t o w s k i (ATK) omówił żydowskie tradycje interpretacyjne jako pomoc w zrozumieniu Biblii.

Teksty wystąpień są opublikowane w innej kolejności niż przyjęta podczas sympozjum. Odzwierciedla ona układ treści dokumentu.

Wystąpieniom podczas sympozjum towarzyszyły żywe dyskusje uczestników. Wskazywano na korzyści ze stosowania metody historyczno-krytycznej oraz korzyści i ograniczenia związane z wyliczonymi w dokumencie PKB metodami i podejściami. Najczęstszym postulatem była konieczność opracowania nowego przekładu dokumentu na język polski. Ten, który ukazał się w 1994 r., jest nie do przyjęcia. Podkreślano, że znalazła w nim wyraz dawna, przed-soborowa teologia i nie powinno się go zalecać. Tłumaczenie wzbudziło też krytykę pochodzącą spoza grona biblistów.

Po obiedzie pierwszego dnia obrad gospodarze zorganizowali wyjazd na zwiedzanie miasta. Bibliści zwiedzili katedrę pod wezwaniem św. Jakuba Apostoła, Zamek Książąt Pomorskich, Wały Chrobrego oraz Jasne Błonia z Pomnikiem Orłów i pomnikiem Jana Pawła II. Ks. dr Marian J. W i t t l i e b podzielił się swoją wiedzą i rozeznaniami na temat sytuacji religijnej w środowisku szczecińskim. Tylko około 15–20% mieszkańców uczęszcza regularnie na niedzielną mszę św., zaś najważniejsze duszpasterskie wyzwania są związane z problemami, jakie sprawia napływ do Szczecina weekendowych „turystów” ze Szwecji i Niemiec.

W sympozjum wzięło udział prawie 70 biblistów z całej Polski. Wszyscy podkreślali ogromną gościnność i doskonałe przygotowanie ze strony gospodarzy. Następne sympozjum ma się odbyć we wrześniu 1996 r. w Radomiu.

ks. WALDEMAR CHROSTOWSKI